

בש"פ 653/20 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 653/20

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: פלונית

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע (כב' הנשיאה ר' יפה-כ"ץ) בעמ"י
22.1.2020 51293-01-20

תאריך הישיבה: כ"ז בטבת התש"ף (24.1.2020)

בשם המבקשת: עו"ד מאיר ארנפלד

בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר

החלטה

**

1. המבקשת נעצרה ביום 13.1.2020 בקשר למעורבותה בפרשה רחבה של הלבנת הון, והיא חשודה בביצוע עבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], עבירות לפי חוק העונשין, ועוד. מעצרה של המבקשת הוארך פעמיים, עד לימים 16.1.2020 ו-21.1.2020, עקב חשש לשיבוש הליכי חקירה מצדה, ומכיוון שהמבקשת טרם נחקרה באותו שלב.

2. ביום 21.1.2020 דחה בית משפט השלום באשקלון (כב' השופטת נ' חקלאי) את בקשת המשיבה להאריך את מעצר המבקשת ב-8 ימים נוספים. בית המשפט עמד על כך שעל פני הדברים, השיקולים הנוגעים לחקירה גופה

מצדיקים את המשך מעצרה של המבקשת. כך, המבקשת עבדה בגוף שחלקו בפרשה מרכזי, גם אם תפקידה בו לא היה המרכזי ביותר; מאז נעצרה בוצעו למעלה מ-200 פעולות חקירה הקשורות אליה באופן ישיר או עקיף, ונדרשות פעולות חקירה רבות; ונמצא כי החשש מפני שיבוש חקירה על ידה הוא משמעותי. כמו כן, צוין כי המבקשת אמנם נחקרה כמה פעמים ומסרה גרסה, אך בחרה לשמור על זכות השתיקה במהלך רוב חקירתה. אף על פי כן, בית המשפט סבר כי מצבה הרפואי של המבקשת אינו מאפשר את המשך מעצרה מאחורי סורג ובריח. מהמסמכים שהוצגו לפניו עלה כי המבקשת נמצאת בהריון בסיכון במצב של "הפלה מאיימת", וכי היא זקוקה להשגחה רפואית ולטיפול הורמונלי תומך. לפיכך, ובשים לב להתקדמות המסוימת שחלה בינתיים בחקירה, נקבע כי יש לשחרר את המבקשת בתנאים מגבילים שבכוחם לאיין במידה מספקת את החשש מפני שיבוש חקירה. תנאים אלה כוללים, בין היתר, מעצר בית מלא בפיקוח שתי מפקחות עד ליום 29.1.2020 שעה 14:00; חתימה על התחייבות עצמית בסך של 100,000 ש"ח והפקדת פיקדון של 50,000 ש"ח; חתימת שתי ערבויות צד ג' בסך 100,000 ש"ח כל אחת; איסור גישה לטלפון, מחשב, או כל אמצעי תקשורת למשך 8 ימים; הימנעות מיצירת קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בחקירה למשך 30 יום; הפקדת הרכון ואיסור יציאה מן הארץ. צוין כי המבקשת תהיה רשאית לצאת לטיפול רפואי בליווי אחת המפקחות ובתנאים שפורטו.

3. המשיבה עררה על החלטה זו, וביום 22.1.2020 קיבל בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' הנשיאה ר'יפה-כ"ץ) את הערר. בית המשפט ציין כי רק "במקרים נדירים" שבהם לא ניתן להבטיח לעצור טיפול רפואי ראוי במעצר הוא ישוחרר בגלל מצבו הבריאותי; וכי גם במקרים אלה יש לאזן בין טובת העצור לבין הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה משחרורו. נקבע כי בנסיבות העניין האיזון בין השיקולים מוביל למסקנה כי יש להורות על הארכת מעצרה של המבקשת. בית המשפט הדגיש את החשש מפני שיבוש חקירה על ידי המבקשת, ואף סבר כי נשקפת ממנה מסוכנות עקב העבירות המיוחסות לה. עוד צוין כי המבקשת עבדה בעסק שהוא צומת מרכזי בפרשה, וכי מעמדה בו אינו זניח. זאת ועוד, לו הייתה המבקשת משתפת פעולה עם חוקריה ולא שומרת על זכות השתיקה, היה בכך כדי לקדם את החקירה. בית המשפט הורה אפוא על הארכת מעצרה של המבקשת עד ליום 28.1.2020 שעה 16:00. בצד זאת הורה לשב"ס להביא את המבקשת לבדיקה במר"ש כדי לבחון את האפשרות שתיעצר במסגרת זו ושם תזכה לטיפול הרפואי שלו היא זקוקה.

4. מכאן הבקשה שלפניי. טענתה המרכזית של המבקשת היא כי מצבה הרפואי מחייב את שחרורה בתנאים שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום, או לחלופין קיצור משמעותי של תקופת המעצר הנוספת. כעולה מן הבקשה, המבקשת נמצאת בשבוע העשירי להריונה המוגדר כהריון בסיכון גבוה, כשיש חשש ממשי ומוחשי להפלה ולאובדן העובר. המבקשת זקוקה לטיפול הורמונלי רציף שגורמי הרפואה בשב"ס אינם ערוכים לספקו. בהקשר זה צוין גם כי גם הריונותיה הקודמים של המבקשת היו הריונות בסיכון, לרבות צורך באשפוז. לטענתה, המשך מעצרה עלול להביא להחמרה מיידית במצבה ולאובדן העובר, כשעיקר הסיכון נובע מהלחץ הנפשי הנובע מתנאי המעצר ומן החקירות האינטנסיביות שבהן היא נתונה. נטען כי בית המשפט לא נתן משקל הולם לכל אלה, חרף החומר הרפואי שהוצג בפניו. עוד צוין כי המבקשת היא אם לשלושה ילדים, הקטן שבהם בן חצי שנה, וכי היא נעדרת עבר פלילי.

5. המבקשת התייחסה גם לשגיאות נוספות שנפלו לדידה בהחלטת בית המשפט המחוזי ובהן כי החשש לשיבוש מהלכי חקירה מצדה לא נתמך בראיות לכאוריות ולא הוכח על ידי המשיבה ברמה הנדרשת בפסיקה; כי לא נבחנה האפשרות לאיין את חשש השיבוש בתנאים שנקבעו בהחלטת השחרור; כי לא ניתן משקל הולם למעורבותה המוגבלת בפרשה; וכי בית המשפט לא היה רשאי לזקוף לחובת המבקשת בהקשר זה את שמירתה על זכות השתיקה. עוד נטען כי יסודן של חלק ניכר מהראיות שהוטחו במבקשת במהלך החקירה הוא בטעות, שכן הן אינן מעידות על מעשי המבקשת

אלא על מעשיה של אישה אחרת.

6. היום קיימתי דיון בבקשה במעמד הצדדים. המבקשת חזרה על האמור בהודעת הערר, ואילו המשיבה הדגישה את החשש מפני שיבוש חקירה על ידי המבקשת, כפי שנקבע על ידי שתי הערכאות הקודמות. כמו כן, המשיבה ציינה כי מדובר בתקופת מעצר תחומה; כי במתקן המעצר יש רופא בכל עת; כי המבקשת במעקב רפואי שוטף; וכי המתקן נמצא מרחק קצר מבית חולים שיוכל לטפל במבקשת אם יתעורר הצורך. אשר לאפשרות המעצר במר"ש, נמסר כי על פי חוות דעת של קצין רפואה מחוזי של מחוז דרום בשב"ס מיום 21.1.2020, מר"ש אינו ערוך לספק טיפול גניקולוגי מהסוג הדרוש למבקשת, וכי אין מקום לעצור בו אישה הרה שמצבה דורש מעקב רפואי צמוד במר"ש.

עוד נמסר, כפי שגם עלה בדיון לפני בית המשפט המחוזי, כי אמה של המבקשת צפויה להיחקר בפרשה.

לבקשתי, עיינתי בתמצית חומר החקירה ובמידע על אודות פעולות החקירה הצפויות הנוגעות למבקשת, כפי שהוצגו לבית המשפט המחוזי.

7. לאחר שעיינתי בבקשה, האזנתי לצדדים בדיון לפני ועיינתי בחומר שהוצג, שוכנעתי כי יש לקבל את בקשת הרשות לערור ואת הערר לגופו, שכן מצבה הרפואי המורכב של המבקשת הוא בבחינת נסיבות חריגות המצדיקות זאת (6760/19 אבו כף נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (20.10.2019); בש"פ 1361/13 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 16 (22.2.2013)). כעולה מן החומר הרפואי, המבקשת נמצאת בשלביו הראשונים של הריון בסיכון גבוה, כשישנו חשש ממשי להפלה ולאובדן העובר. המבקשת זקוקה לליווי רפואי וטיפול תרופתי, ומתקני המשיבה אינם ערוכים לכך. על סמך קביעות הערכאות הקודמות והחומר שהוצג לפניי, שוכנעתי כי הגם שיש חשש מפני שיבוש חקירה על ידי המבקשת כפי שנקבע על ידי שתי הערכאות, הרי שבמכלול השיקולים ובשים לב לטיבו ולעצמתו של החשש הרפואי, תוצאת האיזון הראויה בין השיקולים היא שחרור המבקשת למעצר בית מלא ובתנאים מגבילים. כפי שנקבע בהחלטת בית משפט השלום, המלווה את חקירת הפרשה עוד טרם החל השלב הגלוי בחקירה, לפי מיטב הערכתו "יש בתנאים האמורים כדי לאיין במידה מספקת את החשש לשיבוש"; הכל כאמור, בהינתן האיזונים המיוחדים הקיימים במקרה זה.

8. עם זאת, בינתיים התברר כי שתי המפקחות שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום אינן מתאימות עוד. אמה של המבקשת צפויה להיחקר בפרשה ועל כן הוסכם על הצדדים בדיון לפניי כי אינה יכולה לשמש כמפקחת. כן נמסר כי התעורר קושי מסוים בקשר למפקחת השנייה. ברם, המבקשת מסרה כי יש בידה להציע שני מפקחים חלופיים. לפיכך, אני מורה כי עניינה של המבקשת יובא בהקדם האפשרי לפני בית משפט השלום שיבחן את התאמתם של המפקחים החלופיים. אם אלה ימצאו מתאימים, תשוחרר המבקשת למעצר בית מלא בפיקוחם. כל יתר התנאים המגבילים שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום יעמדו בעינם.

סוף דבר. הערר מתקבל בכפוף לאמור בפסקה 8.

ניתנה היום, כ"ז בטבת התש"ף (24.1.2020).

שׁוֹפֵט
